

MINISTARSTVO FINANCIJA

P.Z.E. br. _____

PRIJEDLOG ZAKONA O DRŽAVNIM POTPORAMA

Zagreb, 8. studeni 2002. godine

PRIJEDLOG ZAKONA O DRŽAVNIM POTPORAMA

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o državnim potporama sadržana je u odredbama članka 2. stavka 4. alineje 1. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 41/2001 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM

Članak 49. Ustava Republike Hrvatske utvrđuje poduzetničku i tržišnu slobodu kao temelje gospodarskog ustroja Republike Hrvatske, osigurava svim poduzetnicima jednak pravni položaj na tržištu, propisuje da Republika Hrvatska potiče gospodarski napredak i socijalno blagostanje građana, te se brine za gospodarski razvitak svih svojih krajeva.

Gore navedene odredbe Ustava Republike Hrvatske dijelom su oživotvorene putem sustava zaštite tržišnog natjecanja u užem smislu propisanog Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja koji regulira odnose između poduzetnika. Sustav zaštite tržišnog natjecanja u širem smislu obuhvaća ne samo propise koji reguliraju odnose između poduzetnika već zahvaća i propise o javnoj nabavi, propise o dodjeli posebnih i/ili isključivih prava poduzetnicima, te propise o državnim potporama. Dakle, sustav zaštite tržišnog natjecanja u širem smislu zahvaća sve oblike državne intervencije na tržište u korist pojedinih poduzetnika. Propisi o javnoj nabavi utvrđeni su Zakonom o javnoj nabavi, dok će propise o dodjeli posebnih i/ili isključivih prava poduzetnicima utvrditi novi prijedlog Zakona o koncesijama koji je u pripremi. Kako bi se zaokružio sustav zaštite tržišnog natjecanja potrebno je donijeti propise o sustavu državnih potpora, od kojih je temeljni propis ovaj prijedlog Zakona o državnim potporama (u daljnjem tekstu: «ZDP»).

U Republici Hrvatskoj nije sustavno uređeno područje državnih potpora. Navedena činjenica objašnjava trenutno stanje u kojem ne postoji transparentan uvid u opseg i volumen državnih potpora, kao ni opća metodološka podloga na temelju koje bi se isti mogao izraditi. Nepostojanje transparentnog uvida u opseg i volumen ukupnih državnih potpora razrađenih po pojedinim vrstama državnih potpora uzrokuje nemogućnost analize učinaka koje državne potpore imaju na veličinu i strukturu Državnog proračuna i gospodarsko stanje u Republici Hrvatskoj. Slijedom navedenog, pitanje odobravanja i opravdanosti odnosno učinkovitosti

odjele pojedine državne potpore, ali i cijelih programa državnih potpora do sada je rješavano na temelju provedenih tekućih godišnjih aktivnosti i *ad hoc* horizontalnih, sektorskih ili regionalnih analiza.

Člankom 70. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europskih zajednica i njihovih država članica (NN Međunarodni ugovori br. 14/01, u daljnjem tekstu: «SSP») Republika Hrvatska obvezala se, *inter alia*, na usklađivanje svog zakonodavstva na području državnih potpora s propisima Europske zajednice (stavak 2. članka 70. SSP-a), ustrojavanje operativno neovisnog tijela za primjenu tih propisa (stavak 4. članka 70. SSP-a), dostavljanje redovitih godišnjih izvještaja ili drugih odgovarajućih dokumenata pripremljenih na temelju metodologije i prikaza sadržanih u pregledu državnih potpora Europske zajednice (stavak 5. članka 70. SSP-a), te izradu sveobuhvatnog popisa tekućih programa državnih potpora te njihovo usklađivanje u roku ne dužem od četiri godine od stupanja na snagu Sporazuma (stavak 6. članka 70. SSP-a). Člankom 70. stavkom 7. točkom (a) SSP-a predviđen je rok od četiri godine koji teče od 1. siječnja 2002. godine tijekom kojeg će se dodjela državnih potpora u Republici Hrvatskoj ocjenjivati prema uvjetima koji vrijede za područja Europske zajednice na kojima je životni standard neuobičajeno nizak ili gdje postoji velika nezaposlenost, dok se člankom 70. stavkom 8. alinejom 1. SSP-a poljoprivreda i ribarstvo izuzimaju iz primjene ZDP-a. Odredbe članka 70. SSP-a priložene su u Dodatku 1.

Važno je istaknuti odredbu SSP-a o ustrojavanju operativno neovisnog tijela za primjenu propisa na području državnih potpora (stavak 4. članka 70. SSP-a). Za razliku od svih dosadašnjih ugovora između Europskih zajednica i njihovih država članica i država kandidata, kao i potencijalnih kandidata za članstvo u Europskoj uniji ova odredba utvrđuje obvezu Republike Hrvatske za ustrojavanjem tijela koje nije u nadležnosti Vlade Republike Hrvatske, već je osnovano od strane Hrvatskog sabora, kojem i odgovara za svoj rad. To je tijelo nadležno za ukupno praćenje provedbe odredbi ovog prijedloga Zakona. Prema predloženom sustavu tako ustrojeno tijelo potvrđuje i nadzire provedbu te može osporiti ili narediti povrat državne potpore, ali bez diskrecijske ocjene budući to tijelo potvrđuje prijedlog državne potpore temeljem materijalnih i provedbenih podzakonskih propisa koje utvrđuje Vlada Republike Hrvatske, dok je priprema i provedba državnih potpora i nadalje u operativnoj nadležnosti resornih ministarstava, odnosno drugih nadležnih davatelja državne potpore.

U vezi s državnim potporama potrebno je imati u vidu da je Republika Hrvatska kao članica Svjetske trgovinske organizacije prihvatila i obveze iz Sporazuma o subvencijama i protumjerama Svjetske trgovinske organizacije. Taj međunarodni sporazum utvrđuje načela i klasifikaciju prikazivanja subvencija po vrstama subvencija (izravne i neizravne subvencije, otpis potraživanja, itd.) s ciljem da se njihova primjena ograniči ili ukine na području vanjske trgovine. Također, postoji potreba upravljanja Državnim proračunom u smjeru ne samo transparentnog i cjelovitog prikaza svih državnih potpora, već i u smjeru provedbe plana postupnog smanjenja i ukidanja izravnih i neizravnih subvencija radi osiguranja fiskalne održivosti i uklanjanja negativnih utjecaja na tržišno natjecanje.

Osim gore navedenog bitno je podcrtati prijelazni karakter institucionalnog sustava koji se uvodi. Naime, ulaskom u punopravno članstvo Europske unije cjelokupni sustav državnih potpora uveden na ovaj način u hrvatski pravni sustav morat će se izuzeti i ugasiti budući će svu nadležnost u provedbi odobravanja, nadzora provedbe i povrata državnih potpora preuzeti Europska komisija u čijoj se nadležnosti trenutno nalazi sustav državnih potpora za područje cijele Europske unije. Dakako, u hrvatskom pravnom sustavu ostat će potreba za nekom vrstom tijela za koordinaciju sustava državnih potpora u nadležnosti Vlade Republike Hrvatske. Isto tako, mogućnost postoji da će se do ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju decentralizirati sustav državnih potpora Europske unije. U tom slučaju uvedeni bi zakonodavni okvir ostao na snazi s time što bi Republika Hrvatska preuzela sve obveze kao država članica.

U pripremi ZDP-a kao propisa koji uređuje opće uvjete i pravila sustava državnih potpora preuzete su sve gore navedene obveze koje za Republiku Hrvatsku predviđa SSP. Temeljne materijalne odredbe pravne stečevine Europske zajednice (*acquis*) propisane su u člancima 86. i 87. Ugovora o osnivanju Europske zajednice koji su priloženi u Dodatku 2. Temeljne postupovne odredbe pravne stečevine Europske zajednice (*acquis*) propisane su Uredbom Vijeća 659/1999 od 22. ožujka 1999.

ZDP uređuje opće uvjete i pravila odobravanja, nadzora provedbe i povrata državnih potpora, te se sastoji od šest cjelina. Prva glava utvrđuje predmet i sadržaj, te osobe na koje se ZDP primjenjuje. Druga glava daje opću definiciju državnih potpora, te uvodi opću zabranu, izuzeća i potencijalna izuzeća od opće zabrane državnih potpora. Treća glava predviđa ustrojavanje Hrvatske agencije za državne potpore (u daljnjem tekstu: «HADP»), tijela za provedbu odredbi ZDP. Četvrta glava propisuje opća pravila postupka odobravanja, nadzora provedbe i povrata državnih potpora. Konačno, glava peta sadrži prijelazne i

završne odredbe.

III. POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

Donošenjem ovog Zakona postići će se dva cilja. Prvi cilj jest cjelovito rješavanje i zaokruživanje sustava zaštite tržišnog natjecanja u Republici Hrvatskoj, čiji je sustav državnih potpora nezaobilazan dio. Time će se ispuniti ustavna obveza iz članka 49. Ustava Republike Hrvatske. Nadalje, Hrvatski sabor i Vlada Republike Hrvatske doći će u posjed mehanizama sustava kojim će moći na učinkovit i transparentan način provoditi državnu politiku u području gospodarskih odnosa. Drugi cilj koji će se postići donošenjem ZDP-a jest ispunjavanje obveza Republike Hrvatske temeljem SSP-a, te daljnje usklađivanje i približavanje pravnog i gospodarskog sustava Republike Hrvatske pravnoj stečevini Europske zajednice (*acquis*).

Donošenjem ZDP-a osnovat će se HADP kao tijelo odgovorno Hrvatskom saboru nadležno za učinkovitu provedbu sustava državnih potpora. Temeljem ZDP-a koji utvrđuje samo opće uvjete i pravila sustava, Vlada Republike Hrvatske donijet će posebne propise kojima će razraditi odredbe ZDP-a, utvrditi kategorije, vrste i oblike, sadržaj i postupak pripreme prijedloga pojedinih državnih potpora i programa državnih potpora, te odrediti davatelje državnih potpora (tijela državne uprave, lokalne i područne (regionalne) samouprave, itd.) nadležne za pripremu istih. Nakon pripreme prijedloga državnih potpora temeljem posebnih uvjeta propisanih od Vlade Republike Hrvatske nadležni će ih davatelji državne potpore upućivati HADP-u koji će ih odobriti ako su pripremljeni u skladu s ZDP-om i podzakonskim propisima. Važno je napomenuti kako se HADP ne upušta u analizu i izbor korisnika državne potpore već to čine nadležni davatelji državnih potpora koji su zaduženi za provedbu državnih potpora. Shematski prikaz predviđenog sustava priložen je u Dodatku 3.

IV. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva potrebna za provedbu ovog Zakona procjenjuju se na 6 milijuna kuna godišnje iz državnog proračuna Republike Hrvatske. Sredstva su namijenjena ustrojavanju HADP-a i sustava državnih potpora.

Procjena se temelji na usporednim proračunima tijela koja su po svojem ustrojstvu i/ili djelovanju najprikladnija za usporedbu, primjerice na proračunima Agencije za zaštitu

tržišnog natjecanja i Vijeća za telekomunikacije. Procjenjuje se da bi za učinkovit početak rada HADP-a bilo potrebno zapošljavanje najmanje petnaest visokoobrazovanih stručnjaka pravnog i/ili ekonomskog smjera te njihovo usavršavanje u području državnih potpora.

Članak 70. stavak 4. SSP-a obvezuje Republiku Hrvatsku na osnivanje HADP-a u roku od godine dana od stupanja na snagu SSP-a. Osim navedenog, u tijeku su pregovoru u okviru CARDS programa Europske unije za 2002. godinu unutar kojeg postoji mogućnost financijske pomoći Europske unije za ustrojavanje sustava i stručno usavršavanje u visini od 1,2 milijuna eura (oko 8,75 milijuna kuna). Preduvjet pomoći jest donošenje zakonodavnih okvira sustavu državnih potpora, odnosno ovog Zakona.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Temeljem članka 2. stavka 4. alineje 1. Ustava Republike Hrvatske predlaže se da Vlada Republike Hrvatske pokrene postupak donošenja Zakona o državnim potporama. Prijedlog Zakona o državnim potporama, s obrazloženjem, glasi:

PRIJEDLOG ZAKONA O DRŽAVNIM POTPORAMA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

- (1) Ovim Zakonom uređuju se opći uvjeti i pravila odobravanja, nadzora provedbe i povrata državnih potpora u svrhu očuvanja poduzetničke i tržišne slobode, osiguranja jednakoga pravnog položaja svih poduzetnika na tržištu, poticanja gospodarskoga napretka, socijalnoga blagostanja građana i brige za gospodarski razvoj i očuvanje okoliša svih područja Republike Hrvatske, te provedbe međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske.
- (2) Predmet ovoga Zakona nisu državne potpore poljoprivredi i ribarstvu.

Osobe na koje se primjenjuje ovaj Zakon

Članak 2.

- (1) Davatelji državne potpore, u smislu ovoga Zakona, jesu tijela državne uprave, jedinice lokalne samouprave, jedinice područne (regionalne) samouprave, te svaka pravna osoba koja dodjeljuje ili upravlja državnim potporama u smislu ovoga Zakona.
- (2) Korisnici državne potpore, u smislu ovoga Zakona, jesu trgovačka društva, trgovci pojedinci, obrtnici i druge pravne i fizičke osobe koje, obavljajući gospodarsku djelatnost, sudjeluju u prometu roba i usluga.

II. DRŽAVNE POTPORE

Pojam državnih potpora

Članak 3.

Državne potpore, u smislu ovoga Zakona, svi su stvarni i potencijalni rashodi ili umanjeni prihodi države dodijeljeni od davatelja državne potpore koji narušavaju ili bi mogli narušiti tržišno natjecanje davanjem povlastice na tržištu korisniku državne potpore, bez obzira na oblik državne potpore.

Opća zabrana i izuzeća od opće zabrane

Članak 4.

- (1) Osim ako nije drugačije određeno ovim Zakonom, smatra se da nisu sukladne ovom Zakonu one državne potpore koje, bez obzira na njihov oblik, narušavaju ili bi mogle narušiti tržišno natjecanje davanjem povlastice na tržištu korisniku državne potpore, osobito u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, smatraju se sukladnima ovome Zakonu sljedeće državne potpore:
 - a) državne potpore socijalnog karaktera koje se dodjeljuju pojedinim potrošačima, pod uvjetom da su dodijeljene bez diskriminacije u pogledu podrijetla proizvoda na koje se te državne potpore odnose,

- b) državne potpore za ublažavanje ili otklanjanje šteta prouzročenih prirodnim nepogodama, izvanrednim ili ratnim okolnostima.
- (3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, sukladnima ovome Zakonu mogu se ocijeniti sljedeće državne potpore:
- a) državne potpore koje potiču gospodarski razvoj područja s neuobičajeno niskim životnim standardom ili velikom nezaposlenosti,
 - b) državne potpore namijenjene promicanju kulture i zaštiti baštine,
 - c) državne potpore namijenjene provedbi značajnih projekata ili otklanjanju poteškoća u gospodarstvu,
 - d) državne potpore namijenjene poticanju određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih gospodarskih područja,
 - e) državne potpore pravnim i fizičkim osobama kojima je na temelju posebnih propisa povjereno obavljanje službe od općega gospodarskog interesa ili utvrđeno isključivo pravo obavljanja određene djelatnosti, a bez kojih bi državnih potpora bili onemogućeni u obavljanju i provedbi povjerenih im zadaća,
 - f) državne potpore koje posebnim propisima odredi Vlada Republike Hrvatske, a koje nisu u suprotnosti sa svrhom ovoga Zakona.
- (4) Vlada Republike Hrvatske određuje sadržaj i bitne elemente za ocjenu sukladnosti ovome Zakonu državnih potpora iz stavka 3. ovoga članka.

III. HRVATSKA AGENCIJA ZA DRŽAVNE POTPORE

Hrvatska agencija za državne potpore

Članak 5.

- (1) Ovim Zakonom osniva se Hrvatska agencija za državne potpore (u nastavku: Agencija).
- (2) Agencija obavlja upravne i stručne poslove u vezi s odobravanjem, nadzorom provedbe i povratom državnih potpora u smislu ovoga Zakona.
- (3) Agencijom rukovodi ravnatelj Agencije pri čemu mu stručnim mišljenjem pomaže Savjet za državne potpore.
- (4) Agencija je samostalna pravna osoba koja za svoj rad odgovara Hrvatskom saboru.
- (5) Sjedište je Agencije u Zagrebu.
- (6) Sredstva za obavljanje poslova iz djelokruga Agencije osiguravaju se u proračunu Republike Hrvatske.
- (7) Glede prava i obveza iz radnog odnosa na zaposlenike Agencije primjenjuju se opći propisi o radu.

- (8) Agencija donosi statut koji potvrđuje Hrvatski sabor.

Upravni i stručni djelokrug Agencije

Članak 6.

- (1) Agencija obavlja sljedeće poslove:
- a) razmatra i ocjenjuje prijedloge državnih potpora te programe državnih potpora u okviru godišnjih i višegodišnjih planova odobravanja državnih potpora,
 - b) nadzire korištenje i učinke dodijeljenih državnih potpora te nalaže povrat državnih potpora,
 - c) prikuplja, obrađuje i evidentira podatke o državnim potporama,
 - d) prikuplja podatke o korištenju i učincima dodijeljenih državnih potpora,
 - e) vodi evidenciju o državnim potporama,
 - f) sastavlja godišnje izvješće o svom radu i podnosi ga Hrvatskom saboru,
 - g) surađuje s tijelom nadležnim za državne potpore poljoprivredi i ribarstvu prilikom pripreme godišnjeg izvješća o državnim potporama,
 - h) surađuje s tijelima nadležnima za pripremu proračuna države, jedinica područne (regionalne) samouprave i jedinica lokalne samouprave,
 - i) priprema i predlaže Hrvatskom saboru na prihvaćanje godišnje izvješće o državnim potporama,
 - j) surađuje s međunarodnim tijelima, u skladu s međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske,
 - k) na zahtjev Vlade Republike Hrvatske sudjeluje u pripremi nacrtu prijedloga zakona i drugih propisa koji se odnose na državne potpore, te daje poticaje i prijedloge za unapređenje sustava državnih potpora,
 - l) obavlja ostale poslove vezane uz provedbu ovoga Zakona.
- (2) Pri obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka Agencija surađuje s tijelima koja u Republici Hrvatskoj nadziru financijsko poslovanje vezano za državne potpore.

Ravnatelj Agencije

Članak 7.

- (1) Ravnatelja Agencije imenuje i razrješuje Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.
- (2) Ravnatelj Agencije imenuje se na razdoblje od šest godina, te može biti ponovo imenovan.

- (3) Ravnatelj Agencije može biti razriješen dužnosti prije roka iz stavka 2. ovoga članka:
- a) ako to sam zatraži,
 - b) ako je pravomoćno osuđen za kazneno djelo koje ga čini nedostojnim obavljanja dužnosti ravnatelja Agencije,
 - c) ako trajno izgubi sposobnost obavljanja povjerenih mu dužnosti.
- (4) Postojanje razloga iz stavka 3. ovoga članka za razrješenje ravnatelja Agencije utvrđuje Savjet za državne potpore, koji o tome izvješćuje Hrvatski sabor.
- (5) Ravnatelj Agencije obavlja sljedeće poslove:
- a) upravlja radom Agencije,
 - b) zastupa i predstavlja Agenciju,
 - c) donosi podzakonske propise na temelju ovoga Zakona,
 - d) donosi upravne akte kojima se okončava postupak pred Agencijom,
 - e) podnosi Hrvatskom saboru godišnje izvješće o radu Agencije,
 - f) surađuje s tijelom nadležnim za državne potpore poljoprivredi i ribarstvu prilikom pripreme godišnjeg izvješća o državnim potporama,
 - g) surađuje s tijelima nadležnima za pripremu proračuna države, jedinica područne (regionalne) samouprave i jedinica lokalne samouprave,
 - h) predlaže Hrvatskom saboru na prihvaćanje godišnje izvješće o državnim potporama,
 - i) predlaže Vladi Republike Hrvatske imenovanje i razrješenje članova Savjeta za državne potpore,
 - j) obavlja ostale poslove vezane uz provedbu ovoga Zakona.

Sukob interesa

Članak 8.

Ravnatelj Agencije i zaposlenici Agencije ne mogu biti članovi uprava ili nadzornih odbora trgovačkih društava, niti mogu biti u članstvu kojih drugih oblika udruživanja pravnih ili fizičkih osoba koje bi moglo dovesti u sumnju njihovu nepristranost u vođenju postupaka pred Agencijom.

Savjet za državne potpore

Članak 9.

- (1) Kao savjetodavno stručno tijelo pri Agenciji osniva se Savjet za državne potpore (u nastavku: Savjet).

- (2) Savjet radi na sjednicama Savjeta. Sjednice Savjeta redovito saziva predsjednik Savjeta. Sjednicu Savjeta može sazvati i ravnatelj Agencije ako to smatra potrebnim.
- (3) Sjednice Savjeta redovito se sazivaju jednom mjesečno, a mogu se sazivati i češće ako za to postoji potreba.
- (4) Savjet donosi Poslovnik Savjeta.

Članovi Savjeta

Članak 10.

- (1) Savjet se sastoji od predsjednika i osam članova.
- (2) Predsjednika i članove Savjeta imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ravnatelja Agencije.
- (3) Predsjednika i članove Savjeta imenuje se na razdoblje od šest godina, te mogu biti ponovo imenovani.
- (4) Predsjednik i članovi Savjeta imenuju se iz reda osoba koje posjeduju posebna znanja iz područja državnih potpora.
- (5) Predsjednik i članovi Savjeta nisu zaposlenici Agencije.
- (6) Predsjedniku i članovima Savjeta za sudjelovanje u radu Savjeta pripada novčana naknada.
- (7) Visinu novčane naknade iz stavka 5. ovoga članka određuje Vlada Republike Hrvatske, a sredstva se osiguravaju u državnom proračunu.

Stručni djelokrug Savjeta

Članak 11.

Savjet na zahtjev ravnatelja Agencije ili na prijedlog predsjednika ili člana Savjeta ravnatelju Agencije daje:

- a) mišljenje o prijedlozima upravnih akata iz članka 7. stavka 5. točke d. ovoga Zakona, o nacrtima prijedloga zakona i drugih propisa koji se odnose na državne potpore,
- b) poticaje i prijedloge za unapređenje sustava državnih potpora,
- c) mišljenje o drugim pitanjima iz područja državnih potpora.

IV. POSTUPAK ODOBRAVANJA, NADZORA PROVEDBE I POVRATA DRŽAVNIH POTPORA

Primjena odredaba o postupku pred Agencijom

Članak 12.

- (1) Agencija u postupku o pojedinačnim pitanjima iz svoje nadležnosti odlučuje sukladno odredbama ovoga Zakona.
- (2) Ako ovaj Zakon ne propisuje drugačije, u postupku pred Agencijom primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Upravni akti Agencije

Članak 13.

- (1) U skladu s odredbama članka 4. ovoga Zakona Agencija donosi osobito upravne akte kojima se:
 - a) odobrava prijedlog državne potpore,
 - b) uvjetno odobrava prijedlog državne potpore,
 - c) odbija prijedlog državne potpore,
 - d) ocjenjuje pravilnost provedbe državne potpore,
 - e) određuje povrat državne potpore,
 - f) odbacuje prijedlog o dodjeli ili ocjeni državne potpore,
 - g) obustavlja postupak pred Agencijom.
- (2) Rješenja Agencije iz stavka 1. ovoga članka konačna su.
- (3) Protiv rješenja Agencije iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

Dostava podataka i dokumentacije

Članak 14.

- (1) U obavljanju poslova iz članka 6. ovoga Zakona Agencija je ovlaštena od davatelja državne potpore i/ili korisnika državne potpore pisanim aktom zahtijevati sve podatke i dokumentaciju koje smatra potrebnima za provedbu odredaba ovoga Zakona.
- (2) Davatelj državne potpore i/ili korisnik državne potpore dužni su pisanim putem u roku 30 dana dostaviti sve tražene podatke i dokumentaciju iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Ako i nakon ponovljenog zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka davatelj državne potpore i/ili korisnik državne potpore ne dostave tražene podatke i dokumentaciju, Agencija može donijeti rješenje iz članka 17. stavka 4. ovoga Zakona.

Pojedinačne državne potpore

Članak 15.

- (1) Davatelj državne potpore dužan je dostaviti Agenciji prijedlog o dodjeli pojedinačne državne potpore kojim izražava namjeru o dodjeljivanju državne potpore u skladu s odredbama ovoga Zakona.
- (2) Vlada Republike Hrvatske određuje sadržaj prijedloga i postupak dostave prijedloga Agenciji iz stavka 1. ovoga članka.

Planovi i programi državne potpore

Članak 16.

- (1) Vlada Republike Hrvatske određuje sadržaj i postupak pripreme prijedloga planova i programa državnih potpora te za svaki plan i program državnih potpora određuje nadležnoga davatelja državne potpore.
- (2) Sadržaj prijedloga pojedinoga plana i programa državne potpore priprema nadležni davatelj državne potpore i dostavlja ga Agenciji.

Odobrenje državne potpore

Članak 17.

- (1) Na temelju prijedloga iz članka 15. stavka 1. odnosno članka 16. stavka 2. ovoga Zakona Agencija u roku 60 dana od dostave prijedloga ocjenjuje usklađenost prijedloga državne potpore s odredbama ovoga Zakona.
- (2) Ako Agencija utvrdi da se prijedlog iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi na državne potpore u smislu ovoga Zakona, donosi rješenje kojim se prijedlog odbija.
- (3) Ako Agencija utvrdi da je prijedlog državne potpore potpuno u skladu s odredbama ovoga Zakona, donosi rješenje kojim se odobrava prijedlog državne potpore i o tome obavještava davatelja državne potpore.
- (4) Ako Agencija utvrdi da prijedlog državne potpore nije potpuno u skladu s odredbama ovoga Zakona, donosi rješenje kojim se uvjetno odobrava prijedlog državne potpore te se određuje rok od 3 mjeseca u kojem davatelj državne potpore mora uskladiti predloženi prijedlog državne potpore s odredbama ovoga Zakona.
- (5) Ako davatelj državne potpore u roku iz stavka 4. ovoga članka ne uskladi prijedlog državne potpore s odredbama ovoga Zakona, Agencija donosi rješenje kojim se odbija prijedlog državne potpore.
- (6) Do donošenja rješenja Agencije iz stavka 3. ovoga članka ne može se dodijeliti niti raspolagati državnom potporom na koju se odnosi prijedlog iz stavka 1. ovoga članka.
- (7) Ako Agencija u roku iz stavka 1. ovoga članka ne donese rješenje temeljem stavaka 2., 3., 4. ili 5. ovoga članka, smatra se da je prijedlog državne potpore u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Nadzor provedbe i povrat državne potpore

Članak 18.

- (1) Ako Agencija pri obavljanju nadzora provedbe državne potpore iz članka 6. stavka 1. točke b) ovoga Zakona utvrdi nepravilnosti, Agencija donosi rješenje kojim davatelju državne potpore određuje rok od 3 mjeseca za otklanjanje uočenih nepravilnosti.
- (2) Agencija pokreće postupak utvrđivanja ispravnosti provedbe državne potpore na prijedlog ravnatelja Agencije, korisnika državne potpore ili svake druge pravne ili fizičke osobe koja ima pravni interes.
- (3) Ako davatelj državne potpore u roku iz stavka 1. ovoga članka ne otkloni nepravilnosti, Agencija donosi rješenje kojim se nalaže povrat iznosa dodijeljene državne potpore u dijelu u kojem je uočena nepravilnost, uvećan za iznos zakonskih zatezних kamata koje teku od dana koji je rješenjem utvrđen kao dan na koji je nepravilnost započela.

Naknadno odobrenje i povrat državne potpore

Članak 19.

- (1) Ako davatelj državne potpore ne ispuní obvezu iz članka 15. stavka 1. odnosno članka 16. stavka 2. ovoga Zakona, Agencija pokreće postupak prema odredbama članka 17. ovoga Zakona na prijedlog ravnatelja Agencije, korisnika državne potpore ili svake druge pravne ili fizičke osobe koja ima pravni interes.
- (2) Ako Agencija nakon okončanja postupka iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da su nastupili uvjeti za donošenje rješenja iz članka 17. stavka 5. ovog Zakona ali je državna potpora već dodijeljena, Agencija donosi rješenje kojim se nalaže povrat iznosa dodijeljene državne potpore, uvećan za iznos zakonskih zatezних kamata koje teku od dana na koji je državna potpora stavljena na raspolaganje korisniku državne potpore.

Suradnja s tijelima nadležnima za pripremu i izvršavanje proračuna

Članak 20.

- (1) Tijela nadležna za pripremu i izvršavanje proračuna države, jedinica područne (regionalne) samouprave i jedinica lokalne samouprave dužna su surađivati s Agencijom u postupku pripreme i izvršavanja proračuna.
- (2) Vlada Republike Hrvatske određuje sadržaj i postupak suradnje iz stavka 1. ovoga članka.

Pravilnik o postupku odobravanja, nadzora provedbe, naknadnog odobrenja i povrata državne potpore

Članak 21.

Ravnatelj Agencije donosi Pravilnik kojim se uređuje postupak Agencije sukladno člancima 17., 18. i 19. ovoga Zakona.

Osiguranje pravilne primjene Zakona i objavljivanje

Članak 22.

- (1) Radi osiguranja pravilne primjene odredaba ovoga Zakona ravnatelj Agencije može donositi naputke o primjeni ovoga Zakona koji se objavljuju u Narodnim novinama.

- (2) Rješenja Agencije iz članka 13. stavka 1. točaka a), c) i e) ovog Zakona te presude Upravnog suda Republike Hrvatske na temelju tih rješenja objavljuju se u Narodnim novinama.

Povjerljivost podataka

Članak 23.

- (1) Podaci i dokumentacija prikupljeni u postupku odobravanja, nadzora provedbe i povrata državne potpore povjerljivi su.
- (2) Ravnatelj Agencije, zaposlenici Agencije te predsjednik i članovi Savjeta dužni su povjerljivost podataka i dokumentacije iz stavka 1. ovoga članka štiti i nakon prestanka obavljanja dužnosti, odnosno radnog odnosa.

Godišnja izvješća

Članak 24.

- (1) Ravnatelj Agencije podnosi do 30. travnja tekuće godine Hrvatskom saboru godišnje izvješće o radu Agencije za proteklu godinu te predlaže Hrvatskom saboru na prihvaćanje godišnje izvješće o državnim potporama za proteklu godinu.
- (2) Davatelji državnih potpora i tijelo nadležno za državne potpore poljoprivredi i ribarstvu dužni su surađivati s Agencijom prilikom izrade godišnjeg izvješća o državnim potporama.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

Ministarstvo financija izradit će do 1. siječnja 2003. sveobuhvatan popis tekućih programa državnih potpora započelih prije osnivanja Agencije, a u svrhu njihova usklađivanja s odredbama ovoga Zakona u razdoblju do 1. siječnja 2006.

Članak 26.

- (1) Vlada Republike Hrvatske dostavit će prijedlog za imenovanje ravnatelja Agencije Hrvatskom saboru u roku 8 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Vlada Republike Hrvatske donijet će propise iz članka 4. stavka 5., članka 15. stavka 2., članka 16. stavka 1. i članka 20. stavka 2. ovoga Zakona u roku 3 mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 27.

- (1) Statut iz članka 5. stavka 8. ovoga Zakona i Pravilnik iz članka 21. ovoga Zakona ravnatelj Agencije donijet će u roku 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Predsjednika i članove Savjeta ravnatelj Agencije predložiti će Vladi Republike Hrvatske u roku 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

- (3) Savjet donosi Poslovnik Savjeta na prvoj sjednici Savjeta, koju predsjednik Savjeta saziva u roku mjesec dana od imenovanja predsjednika i članova Savjeta.

Članak 28.

Sredstva za ustrojavanje i početak rada Agencije osigurat će se u državnom proračunu Republike Hrvatske u okviru sredstava Ministarstva financija.

Članak 29.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Člankom 1. stavkom 1. određuje se predmet Zakona utemeljen na članku 49. Ustava Republike Hrvatske, te međunarodno preuzetim obvezama, odnosno obvezama preuzetim SSP-om, članstvom u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji i drugim međunarodnim ugovorima.

Članak 1. stavak 2. sadrži odredbu članka 70. stavka 8. SSP-a o izuzimanju područja poljoprivrede i ribarstva koje se rješava posebnim zakonom.

Članak 2.

Člankom 2. određuju se subjekti primjene Zakona te se definiraju kao davatelji državne potpore temeljem sudske prakse Suda pravde Europskih zajednica i korisnici državne potpore temeljem hrvatskog zakonodavstva (Zakon o trgovačkim društvima, Zakon o obrtu, Zakon o ustanovama, Zakon o udrugama, itd.).

Članak 3.

Članak 3. sadrži supstrat definicije iz članka 1. Sporazuma o državnim potporama Svjetske trgovinske organizacije, članka 87. Ugovora o osnivanju Europske zajednice i članka 70. SSP-a. Termin «povlastica na tržištu» uvedena je u hrvatski pravni rječnik člankom 2. stavkom 8. Zakona o porezu na dobit.

Primjeri oblika u kojima se javljaju državne potpore prema metodologiji Godišnjeg izvješća o državnim potporama Komisije Europskih zajednica su:

- a) subvencije i donacije,
- b) porezni otpisi, olakšice i odgode,
- c) izravna ulaganja u korisnika državne potpore, uključujući pretvaranje potraživanja u udio u temeljnom kapitalu korisnika državne potpore,
- d) zajmovi dani korisniku državne potpore pod uvjetima povoljnijima od prevladavajućih tržišnih uvjeta,
- e) jamstva.

Članak 4.

Članak 4. stavak 1. predstavlja usklađenu definiciju opće zabrane državnih potpora u slučaju narušavanja ili prijetnje narušavanja tržišnog natjecanja s odredbom članka 87. stavka 1. Ugovora o osnivanju Europske zajednice i članka 70. stavka 1. točke (iii.) SSP-a.

Članak 4. stavak 2. taksativno navodi izuzetke od opće zabrane iz članka 4. stavka 1., odnosno članka 87. stavka 1. Ugovora o osnivanju Europske zajednice (članak 87. stavak 2. Ugovora o osnivanju Europske zajednice). Uz izvanredne okolnosti u točki b. dodate su zbog posebnosti Republike Hrvatske i ratne okolnosti. Iako ratne okolnosti potpadaju pod opću definiciju izvanrednih okolnosti, posebno su navedeni kako bi se i na općoj razini pojačala i potvrdila obveza državnih potpora u ublažavanju posljedica rata.

Članak 4. stavak 3. taksativno navodi moguće izuzetke od opće zabrane iz članka 4. stavka 1., odnosno članka 87. stavka 1. Ugovora o osnivanju Europske zajednice (članak 87. stavak 3. Ugovora o osnivanju Europske zajednice).

Članak 4. stavak 3. točka a. navodi državne potpore koje potiču gospodarski razvoj područja s neuobičajeno niskim životnim standardom ili velikom nezaposlenosti. Članak 4. stavak 3. točka a. predstavlja izuzetak prema članku 87. stavak 3. točka (a) Ugovora o osnivanju Europske zajednice. Temeljem članka 70. stavak 7. točka (a) SSP-a cijela Republika Hrvatska smatra se takvim područjem u prve četiri godine od stupanja na snagu SSP-a.

Članak 4. stavak 3. točka b. navodi državne potpore namijenjene promicanju kulture i zaštiti baštine. Članak 4. stavak 3. točka b. predstavlja izuzetak prema članku 87. stavak 3. točka (d) Ugovora o osnivanju Europske zajednice. Prema ovim odredbama moguće su državne potpore medijima, izdavaštvu, filmskoj industriji, i sl.

Članak 4. stavak 3. točka c. navodi državne potpore namijenjene provedbi značajnih projekata ili otklanjanju poteškoća u gospodarstvu. Članak 4. stavak 3. točka c. predstavlja izuzetak prema članku 87. stavak 3. točka (b) Ugovora o osnivanju Europske zajednice.

Članak 4. stavak 3. točka d. navodi državne potpore namijenjene poticanju određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih gospodarskih područja. Članak 4. stavak 3. točka d. predstavlja izuzetak prema članku 87. stavak 3. točka (c) Ugovora o osnivanju Europske zajednice. Prema ovim odredbama moguće su horizontalne državne potpore koje između ostalih uključuju državne potpore malom i srednjem poduzetništvu, istraživanjima i razvoju, zaštiti okoliša, zapošljavanju, obuci, spašavanju i restrukturiranju gospodarskih subjekata u teškoćama, i sl. Nadalje, temeljem ovih odredbi moguće su regionalne državne potpore za razvoj područja Republike Hrvatske koja su nerazvijena ili u nepovoljnijem položaju u odnosu na ostala područja Republike Hrvatske (primjerice državne potpore otocima, područjima od posebne državne skrbi, i sl.).

Članak 4. stavak 3. točka e. navodi državne potpore pravnim i fizičkim osobama kojima je na temelju posebnih propisa povjereno obavljanje službe od općega gospodarskog interesa ili utvrđeno isključivo pravo obavljanja određene djelatnosti, a bez kojih bi državnih potpora bili onemogućeni u obavljanju i provedbi povjerenih im zadaća. Članak 4. stavak 3. točka e. predstavlja izuzetak prema članku 86. stavak 2. Ugovora o osnivanju Europske zajednice.

Članak 4. stavak 3. točka f. navodi državne potpore koje posebnim propisima odredi Vlada Republike Hrvatske, a koje nisu u suprotnosti sa svrhom ovoga Zakona. Članak 4. stavak 3. točka f. predstavlja izuzetak prema članku 87. stavak 3. točka (e) Ugovora o osnivanju Europske zajednice.

Članak 4. stavak 4. utvrđuje kako će Vlada Republike Hrvatske odrediti sadržaj i bitne elemente ocjene sukladnosti državnih potpora iz stavka 3. ovog članka.

Članak 5.

Člankom 5. osniva se operativno neovisno tijelo Hrvatska agencija za državne potpore (u daljnjem tekstu Agencija) prema obvezi Republike Hrvatske iz članka 70. stavak 4. SSP-a. Agencija je odgovorna za svoj rad Hrvatskom saboru. Člankom se regulira sjedište Agencije, ravnatelj Agencije, Savjet za državne potpore, proračunska sredstva, temelj prava i obveza zaposlenika, te obveza potvrđivanja statuta pred osnivačem.

Članak 6.

Člankom 6. stavkom 1. definiraju se poslovi koje obavlja Agencija: odobravanje, nadzor i povrat državnih potpora, obrada i praćenje sustava, godišnje izvješćivanje Hrvatskom saboru, suradnja s međunarodnim tijelima i dr.

Članak 6. stavak 2. definira suradnju s tijelima koja vrše nadzor financijskog poslovanja, što se prvenstveno odnosi na suradnju Agencije s tijelima stvarno nadležnima za nadzor financijskog poslovanja države, jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave.

Članak 7.

Članak 7. stavci od 1. do 4. reguliraju mjesto rukovodeće osobe Agencije (ravnatelj Agencije). Detaljnim odredbama o imenovanju i razrješenju ravnatelja, te imenovanjem na period od šest godina osigurava se operativna neovisnost ravnatelja Agencije.

Članak 7. stavak 5. taksativno određuje poslove za koje je nadležan ravnatelj. Točka d) stavka 5. ovog članka odnosi se na obvezu iz članka 70. stavak 4. SSP-a, a točka h) stavka 5. ovog članka na obvezu iz članka 70. stavka 5. SSP-a.

Članak 8.

Članak 8. sadrži odredbe o izbjegavanju sukoba interesa.

Članak 9.

Članak 9. propisuje odredbe o Savjetu za državne potpore pri Agenciji kao tijelu koje savjetuje ravnatelja Agencije u pitanjima državnih potpora. Člankom se uređuje rad i sazivanje Savjeta, te se određuje donošenje Poslovnika.

Članak 10.

Članak 10. uređuje sastav, imenovanje i razrješenje predsjednika i članova Savjeta. Predsjednik i članovi Savjeta biraju se iz reda stručnjaka za državne potpore, ali ne mogu biti zaposlenici Agencije, pripada im novčana naknada za rad čiju će visinu odrediti Vlada Republike Hrvatske.

Članak 11.

Članak 11. utvrđuje Savjet kao savjetodavno tijelo koje ravnatelju Agencije daje mišljenja s neobvezujućim učinkom temeljem određivanja Agencije kao operativno neovisnog tijela iz članka 70. stavka 4. SSP-a. Taksativno se određuju pitanja na koja Savjet daje mišljenja.

Članak 12.

Članak 12. predstavlja načelo *lex specialis derogat legi generali*. Kao *lex generalis* u pitanjima postupka utvrđuje se Zakon o općem upravnom postupku.

Članak 13.

Člankom 13. stavkom 1. iz razloga transparentnosti postupka taksativno se navode upravni akti koje donosi Agencija.

Člankom 13. stavcima 2. i 3. definira se konačnost upravnih akata Agencije, protiv kojih nije dozvoljena žalba, ali je ostavljena mogućnost upravnog spora pred Upravnim sudom.

Članak 14.

Članak 14. regulira obvezu davatelja i korisnika državne potpore na suradnju s Agencijom pri dostavi podataka i dokumentacije.

Članak 15.

Članak 15. stavak 1. regulira obvezu davatelja državne potpore na dostavu prijedloga državne potpore Agenciji.

Članak 15. stavak 2. definira kako će sadržaj i postupak upućivanja podataka vezanih uz članak 15. stavak 1. propisati Vlada Republike Hrvatske.

Članak 16.

Članak 16. stavak 1. definira kako će sadržaj i postupak pripreme planova i programa državnih potpora te određivanje nadležnih davatelja državne potpore (ministarstava, tijela državne uprave, lokalne i područne (regionalne) samouprave, itd.) zaduženih za pripremu tih planova i programa propisati Vlada Republike Hrvatske. Sadržaj i postupak pripreme uskladit će se s metodologijom koju koristi Komisija Europskih zajednica pri odobravanju državnih potpora unutar Europske unije.

Članak 16. stavak 2. definira obvezu davatelja državne potpore na dostavu pripremljenog plan i program državne potpore Agenciji.

Članak 17.

Člankom 17. definiran je postupak odobrenja prijedloga pojedinačne državne potpore te prijedloga plana i programa državne potpore.

Članak 18.

Člankom 18. definiran je postupak nadzora i povrata u slučaju nepravilne provedbe državne potpore.

Članak 19.

Člankom 19. definiran je postupak naknadnog odobrenja i povrata u slučaju kada davatelj državne potpore ne zatraži i dobije odobrenje Agencije.

Članak 20.

Članak 20. stavak 1. sadrži odredbu o suradnji tijela nadležnih za pripremu i izvršavanje

proračuna države, jedinica područne (regionalne) samouprave i jedinica lokalne samouprave s Agencijom u postupku pripreme i izvršavanja proračuna.

Stavak 2. propisuje da će Vlada Republike Hrvatske odrediti sadržaj i postupak suradnje iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 21.

Članak 21. propisuje kako će se detaljne postupovne odredbe u pogledu članaka 17., 18. i 19. urediti Pravilnikom Agencije.

Članak 22.

Članak 22. stavak 1. daje mogućnost donošenja naputaka (vodiča, smjernica, razjašnjenja) vezanih uz osiguranje pravilne primjene ovog Zakona.

Stavkom 2. osigurava se transparentnost rada Agencije putem objavljivanja rješenja i presuda Upravnog suda Republike Hrvatske temeljem tih rješenja.

Članak 23.

Članak 23. sadrži odredbe o zaštiti povjerljivosti podataka.

Članak 24.

Članak 24. stavak 1. određuje rok u kojem je ravnatelj Agencije dužan podnijeti godišnja izvješća Hrvatskom saboru.

Članak 24. stavak 2. utvrđuje kako su davatelji državnih potpora, ali i tijelo nadležno za državne potpore poljoprivredi i ribarstvu dužni surađivati s Agencijom prilikom izrade godišnjeg izvješća o državnim potporama.

Članak 25.

Člankom 25. propisana je obveza Republike Hrvatske iz članka 70. stavka 6. SSP-a o izradi sveobuhvatnog popisa tekućih programa državne potpore te utvrđen rok 1. siječnja 2003. do kada se taj popis mora izraditi. Utvrđen je i rok 1. siječnja 2006. do kojeg se mora izvršiti usklađivanje tih programa s odredbama ovog Zakona temeljem članka 70. stavka 6. SSP-a.

Članak 26.

Člankom 26. određuju se rokovi za imenovanje ravnatelja Agencije, te za donošenje propisa

Vlade Republike Hrvatske nužnih za provedbu ovoga Zakona.

Članak 27.

Članak 27. propisuju rokove za donošenje Pravilnika i Statuta, te rokove za predlaganje predsjednika i članova Savjeta i donošenje Poslovnika Savjeta.

Članak 28.

Članak 28. predviđa da će se sredstva za ustrojavanje i početak rada Agencije osigurati u državnom proračunu Republike Hrvatske u okviru sredstava Ministarstva financija.

Članak 29.

Članak 29. propisuje stupanje na snagu ovoga Zakona.

**DODATAK 1. ČLANAK 70. SPORAZUMA O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU
IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I EUROPSKIH ZAJEDNICA I
NJIHOVIH DRŽAVA ČLANICA**

ČLANAK 70.

Tržišno natjecanje i ostale gospodarske odredbe

1. Sljedeće je nespojivo s ispravnom primjenom Sporazuma u mjeri u kojoj može utjecati na trgovinu između Zajednice i Hrvatske:
 - (i) svi sporazumi između poduzetnika, odluke udruženja poduzetnika i usklađene prakse između poduzetnika, čiji je cilj ili učinak sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnoga natjecanja;
 - (ii) zlouporaba vladajućega položaja jednog ili više poduzetnika na teritoriju Zajednice ili Hrvatske u cjelini, ili u njihovim značajnim dijelovima;
 - (iii) svaka državna potpora koja narušava ili prijeti narušavanjem tržišnoga natjecanja davanjem prednosti nekim poduzetnicima ili nekim proizvodima.
2. Svako postupanje suprotno ovomu članku ocjenjivat će se na temelju kriterija koji proizlaze iz primjene pravila o tržišnom natjecanju u Zajednici, posebice članaka 81., 82., 86. i 87. Ugovora o osnivanju Europske zajednice i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice.
3. Stranke će osigurati da operativno neovisnomu javnomu tijelu budu povjerene ovlasti nužne za potpunu primjenu stavka 1. (i) i (ii) ovoga članka glede privatnih i javnih poduzetnika i poduzetnika kojima su dodijeljena posebna prava.
4. Hrvatska će osnovati operativno neovisno tijelo kojemu će povjeriti ovlasti nužne za potpunu primjenu stavka 1. (iii) ovoga članka u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Sporazuma. To će tijelo, inter alia, biti ovlašteno odobravati programe državne potpore i pojedinačne potpore u skladu sa stavkom 2. ovoga članka i naređivati povrat državne potpore koja je nezakonito dodijeljena.
5. Svaka će stranka osigurati transparentnost na području državnih potpora, tako što će, inter alia, drugoj stranci dostavljati redoviti godišnji izvještaj ili drugi odgovarajući dokument, slijedeći metodologiju i prikaz koji je sadržan u pregledu državnih potpora Zajednice. Na zahtjev jedne od stranaka druga će stranka osigurati informacije o određenim pojedinačnim slučajevima javne potpore.
6. Hrvatska će izraditi sveobuhvatan popis programa potpore koji su uspostavljeni prije osnivanja tijela iz stavka 4. i takve će programe pomoći uskladiti s kriterijima iz stavka 2. ovoga članka u razdoblju ne dužem od četiri godine od stupanja na snagu ovoga Sporazuma.
7.
 - (a) Radi primjene odredaba stavka 1. (iii) stranke prihvaćaju da će se prve četiri godine nakon stupanja na snagu ovoga Sporazuma svaka državna potpora koju dodjeljuje Hrvatska ocjenjivati, uzimajući u obzir činjenicu da se Hrvatska smatra područjem koje je istovjetno područjima Zajednice koja su opisana u članku 87. (3) (a) Ugovora o osnivanju Europske zajednice.
 - (b) Unutar tri godine od stupanja na snagu ovoga Sporazuma Hrvatska će Komisiji Europskih zajednica dostaviti svoje iznose BDP po glavi stanovnika koji su

usklađeni na razini NUTS-a II. Tijelo iz stavka 4. i Komisija Europskih zajednica potom će zajedno ocijeniti podobnost hrvatskih regija i na temelju toga maksimalni iznos potpora kako bi se izradila karta regionalnih potpora na osnovi odgovarajućih smjernica Zajednice.

8. Glede proizvoda iz poglavlja II, glave II:

- stavak 1. (iii) neće se primjenjivati;
- svako postupanje suprotno stavku 1. (i) ocjenjivat će se prema kriterijima koje je utvrdila Zajednica na temelju članaka 36. i 37. Ugovora o osnivanju Europske zajednice i posebnih instrumenata Zajednice koji su usvojeni na toj osnovi.

9. Ako jedna od stranaka smatra da je određeno postupanje nespojivo s uvjetima iz stavka 1. ovoga članka, može poduzeti odgovarajuće mjere nakon konzultacija unutar Privremenog odbora ili trideset radnih dana nakon što se obratila za konzultacije.

Ništa iz ovoga članka nije u suprotnosti i ne može na bilo koji način utjecati na protudampinške ili kompenzacijske mjere koje bilo koja stranka poduzima u skladu s odgovarajućim člancima Općega sporazuma o carinama i trgovini 1994 i Sporazuma Svjetske trgovinske organizacije o subvencijama i kompenzacijskim mjerama, ili s odgovarajućim domaćim zakonodavstvom.

**DODATAK 2. ČLANCI 86. I 87. UGOVORA O OSNIVANJU EUROPSKE
ZAJEDNICE (UGOVOR O EUROPSKOJ ZAJEDNICI, NESLUŽBENI
PRIJEVOD, MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE)**

Članak 86.

1. U slučaju javnih poduzeća i poduzeća kojima države-članice daju posebna ili ekskluzivna prava, države-članice ne smiju donositi niti ostaviti na snazi mjere koje su u suprotnosti s pravilima sadržanim u ovom Ugovoru, osobito s pravilima utvrđenim u člancima 12. i 81. do 89.
2. Poduzeća kojima je povjereno vođenje službi od općeg gospodarskog interesa, ili službi koje su po svojoj prirodi monopoli koji stvaraju prihod, podliježu pravilima sadržanim u ovom Ugovoru, osobito pravilima o tržišnom natjecanju, u mjeri u kojoj primjena takvih pravila ne sprečava obavljanje, *de jure* ili *de facto*, posebnih zadaća koje su im dodijeljene. Razvoj trgovine ne smije biti ometan u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno interesima Zajednice.
3. Komisija je dužna osigurati primjenu odredbi ovog članka i, po potrebi, uputiti odgovarajuće direktive ili odluke državama-članicama.

Članak 87.

1. Osim ako nije ovim Ugovorom drugačije utvrđeno, svaka potpora koju daje država-članica, ili koja je dana putem državnih sredstava u bilo kojem obliku koji narušava ili prijeti narušavanjem tržišnog natjecanja stavljajući u povoljniji položaj određena poduzeća ili proizvodnju određenih roba, nespojiva je sa zajedničkim tržištem utoliko što utječe na trgovinu između država-članica.
2. Sljedeće potpore u skladu su sa zajedničkim tržištem:
 - (a) potpora socijalne prirode koja se daje pojedinim potrošačima, pod uvjetom da je bez diskriminacije u pogledu porijekla tih proizvoda;
 - (b) potpora za popravak štete počinjene prirodnim nepogodama ili izvanrednim događajima;
 - (c) potpora namijenjena gospodarstvu određenih područja Savezne Republike Njemačke na koje je utjecala podjela Njemačke, u mjeri u kojoj je ta potpora potrebna za kompenziranje gospodarskih slabosti uzrokovanih podjelom.
3. Sljedeće se potpore mogu smatrati spojivim sa zajedničkim tržištem:
 - (a) potpora za promicanje gospodarskog razvoja na područjima na kojima je životni standard nenormalno loš, ili na kojima postoji velika nezaposlenost;
 - (b) potpora za promicanje izvršenja važnog projekta od zajedničkog europskog interesa ili za rješavanje ozbiljnih poremećaja u gospodarstvu neke države-članice;
 - (c) potpora za olakšavanje razvoja određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih gospodarskih područja, ako takva potpora ne utječe negativno na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu;

- (d) potpora za promicanje kulture i očuvanje baštine, ako takva potpora ne utječe na trgovinske uvjete i tržišno natjecanje u Zajednici u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu;
- (e) ostale takve kategorije potpora koje Vijeće utvrdi u svojoj odluci, izglasanoj kvalificiranom većinom na prijedlog Komisije.

DODATAK 3. SHEMA SUSTAVA DRŽAVNIH POTPORA

